

Oroitzapenezko artefaktuak

Ingurune hurbileko memoria-irudikapenei buruzko ikerketetatik abiatuko gara, kezkatzen gaituzten gai eta auziei buruzko gure oroitzapen-lanak sortzeko.

Helburuak

- Taxio Ardanazen obrara eta lan-prozesuetara hurbiltzea.
- Oroitzapenezko monumentuaren kontzeptua gure ingurune hurbiletik lantzea.
- Sorkuntza-teknika zein sorkuntza-estrategia garaikideekin esperimentatzea, banaka eta taldeka.
- Kezkatzen/okupatzen gaituzten gertaerei eta kausei buruz hausnartzea eta horiek irudikatzeke irtenbide plastikoak bilatzea.

Aipamenak

Oroitzapenezko monumentua - Wikipedia: https://es.wikipedia.org/wiki/Monumento_commemorativo

Nafarroak dagoeneko memoria historikoaren sei leku ditu: <https://www.navarra.es/eu/albisteak/2019/04/26/nafarroak-dagoeneko-memoria-historikoaren-sei-leku-ditu>

Luz perpetua liburua (2014) - Taxio Ardanaz: https://issuu.com/taxioardanz/docs/luz_perpetua

Causa - Taxio Ardanaz - aldizkaria: <https://www.dropbox.com/s/nejug7g3y0r1zop/Causa-TaxioArdanz-Peri%C3%B3dico.pdf?dl=0>

Proposamenaren garapena

Aurkezpena

1. *Venceremos, Causa* edo *iA pesar de todo!* proiektuetako zenbait lan ikusten ditugu.

- Gudarekin edo oroitzapen-monumentuetako gatazkekin lotutako ikurrak eta ikusizko beste elementu batzuk detektatu eta aztertzen ditugu. Taxiok ikertu dituen oroitzapenezko monumentuak erakutsiz laguntzen gara (Pàndols mendilerroko monumentu errepublikarra, Mexikoko Iraultzarena, Espainiako Gerra Zibilarena).

- Erabiltzen dituen teknikei, pintatzeko moduari eta bere lanak erakusten dituen moduari erreparatzen diogu.

2. Gatazka-egoeretara garamatzaten sinboloen, monumentuen, esaldien edo bestelako ikusizko elementuen zerrenda bat egiten dugu. Marrazkiekin eta kontzeptuekin ikusizko mapa bat sortzen dugu.

Esperimentazioa / Sorkuntza / Ikerketa

1. Gure inguruko memoria-elementuak ikertzen ditugu. Arreta jartzen diegu ofizialak ez direnei: muralak, etxeetan jarritako argazkiak, areka edo kaleetako aldare inprobisatuak... Ikasle bakoitzak irudi bat eta testuinguruan kokatzen lagunduko duten datuak ekartzen ditu: noiz sortu zen, nork, noren oroimenez, etab.

2. Ikerketak bateratzen ditugu: oroitzapenezko monumentu bat zer den, zer oroitzapenezko irudikapen mota dauden, zergatik sortzen diren, urteen poderioz bere zentzua nola aldatzen den, eta abar. Gure ikerketen irudiak gehitzen dizkiogu ikusizko mapari.

3. Lauko taldeetan, ikertutako monumentuetako bat aukeratzen dugu eta banaka marrazki azkarreko hainbat ariketa egiten ditugu. Marrazten dugu:

- Begiak itxita edo begiratu gabe.
- Minutu erdiko zirriborroa.
- Arkatza paperatik altxatu gabe.
- Irudiaren inguruko espazioari, espazio hutsari, erreparatuz.

Zirriborroak modu askean elkartuz, hainbat konposizio sortzen ditugu bandera edo mantel moduan.

4. Aldi berean, hausnartzen dugu zer kausa, pertsona, gertakari edo gizarte-mugimendu diren garrantzitsuak guretzat, eta zeini eskaini nahi geniokeen oroitzapenezko objektu bat.

5. Gure konposizioak oroitzapenezko piezan bihurtzen ditugu. Talde bakoitzak pertsona, kausa, gertakari edo mugimendu bat aukeratzen du, eta sortutako collagea erabiliz, esperimentazio bide desberdin bat hartzen du oroitzapenerako-tramankulu bat sortzeko. Honetan bihur daiteke:

- Bandera, pankarta, kartela, egunkaria edo murala. Sinbolo zahar edo berriak akrilikoekin margotzen ditugu.
- Hiru dimentsioko monumentu abstraktua, ebaki txikiak eginez eta papera tolestuz.
- Plaka oroigarria/ murala/ pintatua, txantilo eta spray bidez paperaren gainean inskripzio bat egiten dugu. Sinboloak ere sar ditzakegu.
- Oroitzapenezko ekitaldi bat iragartzeko kartela.

6. Zenbait folio elkartuz frogak egiten ditugu, gehien komeni zaiguna aurkitu arte.

Ondorioak eta lerro irekiak

1. Gure piezak gure inguru hurbileko zein lekutan kokatuko genituzkeen pentsatzen dugu. Leku horietako batzuetan instalatzen ditugu.

2. Prozesuei argazkiak ateratzen diegu eta bidai liburu gisa koadernotxo txiki bat sortzen dugu. Fotokopiatu eta omendutakoarekin erlazioa duten pertsonei bidali edo oparitzen diogu.